
Plats och tid Kulturhuset Tio14 och via Teamslänk kl. 17:30-20:00

Plats och tid för justering

Protokollet omfattar §§1-10

Underskrifter

Sekreterare .....
Karin Aldskogius

Ordförande .....
Katarina Gustavsson

Justerande .....

Anslag/bevis Protokollet är justerat och anslaget på
kommunens digitala anslagstavla.

Datum för publicering

Datum för avpublicering

**Förvaringsplats för
Protokollet** Kommunstyrelsens diarium

Beslutande ledamöter

Lisa Wellhard (Epilesiföreningen)
Inge Fakt (DHR)
Jonas Linder (SRF)
Ingveig Danielsen (Funktionsrätt Falun)
Lars Jalkevik (FUB)
Lena Montelius (HRF)
Richard Bergendahl (Autism- och aspergerförbundet Dalarna)
Gunilla Ordéus (Attention Dalarna)
Lena Göräng (Neuro)
Pia Persson (Demensförbundet)
Camilla Andersson Sparring (C) (omvårdnadsnämnden)
Kajsa Henriksson (S) (socialnämnden)
Daniel Drugge (C) (socialnämnden)
Kent Blomqvist (S) (omvårdnadsnämnden)
Åke Henriksson (C) (myndighetsnämnden för bygg- och miljöfrågor)
Håkan Hammar (M) (valnämnden)
Anna Strindberg Lennhed (S) (kommunstyrelsen)
Paula Aspfors (S) (miljö- och samhällsbyggnadsnämnden)
Helena Fridlund (S) (barn- och utbildningsnämnden)
Katarina Gustavsson (KD) (ordförande)

Övriga närvarande

Annica Ovesson (funktionshinderkonsultent)
Malin Winblad (landskapsarkitekt)
Teija Joonas (chef sektor service)
Niklas Wolff (flyttstrateg/inredare)
Jonas Hampus (sektionschef)

Innehållsförteckning

- § 1 Information om trygg och säker stadskärna
- § 2 Information om hörslingor
- § 3 Information om Faluförslaget
- § 4 Skenanställningar inom LSS
- § 5 Utredning om tillgänglighetsarbetet i Falu kommun
- § 6 Godkännande av verksamhetsplan 2021
- § 7 Godkännande av verksamhetsberättelse 2020
- § 8 Laget runt med fokus på funktionshinder/tillgänglighetsfrågor
- § 9 Mötestid för Funktionshinderrådet
- § 10 Övriga frågor

§ 1 Information om trygg och säker stadskärna

Beslut

Funktionshinderrådet har tagit del av informationen.

Sammanfattning

Malin Winblad, landskapsarkitekt, informerar om projektet trygg och säker stadskärna.

Det övergripande målet för projektet är att göra centrala Falun mer säkert, tryggt och attraktivt. Arbetet inleddes i december 2019 med platsvandring. I slutet av 2020 gjordes en trygghetsanalys. Nu är arbetet inne i en mer operativ fas där en handlingsplan med åtgärder håller på att tas fram. Innehållet är inspirerat av BID, Business Improvement District, som utgår från att hålla rent, tryggt och snyggt, göra investeringar i den fysiska miljön samt marknadsföra och satsa på affärsutveckling av områdets verksamheter.

Projektet ska avslutas vid årsskiftet 2021/2022. Tanken är då att en organisation ska vara uppbyggd som kan fortsätta arbetet framåt.

Se bifogad presentation.

§ 2 Information om hörslingor

Beslut

Funktionshinderrådet har tagit del av informationen.

Sammanfattning

Niklas Wolff, flyttstrategi/inredare, och Teija Joonas, sektorchef, informerar om hörslingor.

I maj kommer en genomgång av lokalerna vad gäller hörslingor att påbörjas med en uppdatering av befintliga anläggningar. Förhoppningsvis blir översynen klar under sommaren. Niklas Wolff menar att kommunen behöver få det här arbetet att fungera kontinuerligt. Det behövs en funktion som klarar av tekniken och att vi löpande årsvis håller frågan levande med internrevision och kontinuerlig uppföljning på liknande sätt som vi arbetar med arbetsmiljöfrågor.

Gunilla Ordéus, Attention: I Hälsingbergsskolan har man ljudanpassat för personer med hörselnedsättning vilket har fallit väldigt väl ut. Även på Svärdsjöskolan och Södra skolan har man gjort ljudanpassningar i lokalerna.

Daniel Drugge, socialnämnden, konstaterar att Diös har byggt om i Stadshuset men att det inte finns hörselslinga i den lokal där nämndsmötena äger rum. Kanske borde en beställning ha lagts?

Kent Blomqvist, omvårdnadsnämnden: Om vi har fysiska möten i höst så dyker problemet upp direkt. Det är hög prioritet att detta ordnas.

Håkan Hammar, valnämnden: Ett problem har varit att nämndsmöten ska vara sekretessbelagda och att det kan vara så att ljudet från mötet går att fånga upp när en hörslingor är igång.

Åke Henriksson, myndighetsnämnden: Måste hörslingorna vara ingjutna? Hur behöver man bygga?

Niklas Wolff: Jag bedömer att det bör gå att lägga in en hörselslinga utan alltför mycket jobb. I Stadshuset har en ytrenoivering gjorts. Det har inte varit en ombyggnation. Man har inte rivit för att lägga slingor m.m. så möjligheten har inte funnits där. Det är viktigt att vid nybyggnation eller mer omfattande renoivering ha med detta som en åtgärd i samband med renoiveringen.

Teija Joonas: Det finns tre typer av hörselslingor. Det är upp till verksamheterna att bestämma om man vill ha hörslinga. Är lokalen för fler än 50 personer så ska det finnas hörslingor och då har sektor service ansvar för att ordna det. I dagsläget är det bara omvårdnadsförvaltningen som har det genomgående. Överhörning kan vara ett problem.

Se bifogad presentation.

§ 3 Information om Faluförslaget

Beslut

Funktionshinderrådet har tagit del av informationen.

Sammanfattning

Emilia Otterstam, demokrativägledare, informerar om Faluförslaget.

Pia Persson, Demensförbundet: Jag har varit i kontakt med kontaktcenter och de informerade mig om att de inte kunde hjälpa till att anmäla in ett medborgarförslag.

Helena Fridlund, barn- och utbildningsnämnden: Jag har testat systemet då jag är synskadad och det verkar fungera i stort förutom en knapp som inte är namnsatt.

Emilia Otterstam: Vi har provat och kontaktcenter ska kunna hjälpa till att anmäla in ett medborgarförslag. Jag ska kolla igen med dem och säkerställa att de gör så. Jag ska även kontakta vår IT-leverantör för att se till att problem med formuläret rättas till.

Se bifogad presentation.

§ 4 Skenanställningar inom LSS

Beslut

Funktionshinderrådet har tagit del av informationen.

Sammanfattning

Det är en statlig uppgift att förhindra brott. IVO är den myndighet som sköter tillsynen och det krävs tillstånd från IVO för att starta företag i den här branschen. Försäkringskassan följer upp utbetalningar. IVO har inom ramen för ett regeringsuppdrag analyserat vad som främst utmärker kvaliteten för brukare som har personlig assistans och hur denna påverkas när assistansanordnare bedriver oseriös verksamhet.

I kommunen har vi genom åren haft ett ärende där utbetalning stoppats. Vi har inga misstankar om bedrägerier i dagsläget.

Lars Jalkevik, FUB: Det här är en väldigt viktig fråga för oss. Det verkar inte finnas något företag som missköter sig i Dalarna.

§ 5 Utredning om tillgänglighetsarbetet i Falu kommun

Sammanfattning

Ylva Renström, utredare, informerar om den utredning som hon gjort om tillgänglighetsfrågor i Falu kommun. Ylva framhåller att det är viktigt att ta in ytterligare synpunkter från Funktionshinderrådet kring behoven.

Helena Fridlund, barn- och utbildningsnämnden: En utbildningsinsats som behövs är att öka kunskaperna om Specialpedagogiska skolmyndigheten. Jag tror att det är många skolor som inte vet om att man kan kontakta dem. Myndigheten ska kunna erbjuda hjälp även om man inte har en diagnos. Jag tycker också att det behövs utbildning i internet. Unicum, Netpublicator etc.

Åke Henriksson, myndighetsnämnden för bygg- och miljöfrågor: Hur följer vi upp utredningen om ett eller två år?

Ylva Renström: Det är kommundirektören som fått uppdraget att fortsätta arbetet med detta.

Lisa Wellhard, Epilepsiföreningen Falun: I Stockholm har man arbetat med ungdomsvårdar och det som kallas Lugna gatan. Det vore bra för ungdomar och det tycker jag att vi skulle ha i Falun också. Det är många epileptiker som inte kan köra bil men som inte heller får färdtjänst vilket gör det svårt för dem att komma ut på aktiviteter.

Ylva Renström: i andra kommuner finns det exempel på detta. Det är bra att kopiera andra kommuners goda exempel.

Paula Aspfors, miljö- och samhällsbyggnadsnämnden: Det är en jättebra utredning. Jag föreslår att den skickas ut till Funktionshinderrådet. Skulle den kunna tas fram i en version på lättare svenska?

Gunilla Ordéus, Attention Dalarna: Det är viktigt att tänka på de psykiskt funktionsnedsatta med t.ex. autism, ADHD osv.

Ylva Renström: Det vore bra om Funktionshinderrådet kunde utvecklas på det sättet. Jämställdhet, barnperspektivet m.m. kan vara något man skulle titta mer på framöver för att bredda inriktningen i rådets arbete.

Se bifogad presentation samt utredning.

§ 6 Godkännande av verksamhetsplan 2021

Beslut

Verksamhetsplanen godkänns vid nästa rådsmöte. Inför mötet skickas en reviderad version ut.

Sammanfattning

Ett utkast till verksamhetsplan har skickats ut inför mötet.

Paula Aspfors, miljö- och samhällsbyggnadsnämnden och Pia Persson, Demensförbundet: Vi kan verka för, inte lova, i listan över aktiviteter och inte utföra själva.

Håkan Hammar, valnämnden: Fler personer med funktionsnedsättning bör kunna erbjudas anställning.

Paula Aspfors, miljö- och samhällsbyggnadsnämnden: Det är viktigt att det framgår att frivilligorganisationer och intresseorganisationer har regelbundna möten.

Gunilla Ordéus, Attention Dalarna: Verka för att anhörigstöd bör var med i punkterna t.ex. att en anhörigkonsulent arbetar för våra målgrupper.

Lisa Wellhard, Epilepsiföreningen: Barn och unga som vill gå till simverksamhet etc. ska kunna ha en person som är kunnig på epilepsi men det är inte verklighet idag.

Anna Strindberg, kommunstyrelsen: Hur har verksamhetsplanen tagits fram?

Lars Jalkevik, FUB: Diskrimineringslagen ska säkerställa att personer har rätt till tillgänglighet rent fysiskt. Man ska kunna ta sig till olika aktiviteter t.ex.

Paula Aspfors: Jag undrar hur ni går vidare med verksamhetsplanen. När kommuniceras den?

Håkan Hammar: Det behöver tydligare framgå i verksamhetsplanen vad vi kan göra.

Ordföranden: Vi har pratat om verksamhetsplanen och haft grupparbete om den före pandemin. Det ska framgå hur många möten vi har och vilken verksamhet vi ska ha och lite mer konkret vad vi ska göra. Jag upplever att verksamhetsplanen beskriver politiska ledningens uppfattning. Det är viktigt att sätta personer med funktionsnedsättning i fokus. Det är arbetssättet. Det pekar också utredningen på och vi behöver också lyssna mer på föreningarna. Vi tar in synpunkterna och fattar beslut om verksamhetsplanen vid nästa rådsmöte.

§ 7 Godkännande av verksamhetsberättelse 2020**Beslut**

Verksamhetsberättelsen godkänns vid nästa rådsmöte.

Sammanfattning

Ett utkast till verksamhetsberättelse har skickat ut inför mötet.

Ordföranden: Vi ser över innehållet i verksamhetsberättelsen och fattar beslut om den vid nästa rådsmöte.

§ 8 Laget runt med fokus på funktionshinder/tillgänglighetsfrågor

Sammanfattning

Alla organisationer och politiska representanter får möjlighet att informera om aktuella frågor.

Jonas Linder, SRF: Under våren har vi inga aktiviteter.

Camilla Andersson Sparring, omvårdnadsnämnden: Vi är inne i tredje vågen av Corona och kommunen är väldigt ansträngd. Vi jobbar på frågan på olika fronter t.ex. i välfärdsrådet.

Ingveig Danielsen, Funktionsrätt Falun: Vi ska ha planering för en aktivitet tillsammans med FHR i december. Vi tar gärna emot förslag på föreläsare och andra uppslag.

Lars Jalkevik, FUB: Vi kommer att anordna boccia i samarbete med Parasportförbundet på en öppen dag i maj månad för våra medlemmar.

Pia Persson, Demensföreningen: vi har varit tvungna att ställa in planerade aktiviteter men vi har haft tillgänglighet via telefon för rådgivning.

Åke Henriksson, myndighetsnämnden för bygg- och miljöfrågor: Bostadsanpassningsfrågor är något vi tycker är viktigt. Det har kommit en inbjudan till ett seminarium från Svensk bostadsanpassning. Jag undrar hur läget ser ut i kommunen?

Jonas Hampus, omvårdnadsförvaltningen: Bostadsanpassningsfrågorna ligger under min sektion. Det som Åke nämner kommer från en branschförening som jobbar med produkter för bostadsanpassning. Jag känner inte igen bilden som ges i partsinlagan.

De som arbetar med detta på omvårdnadsförvaltningen föreslås bjudas in till ett rådsmöte så att de får berätta mer. Spisvakt, ramper, dörröppnare, trapphissar är exempel på vanliga åtgärder.

Lars Jalkevik, FUB: Falu kommun ligger bäst till när det gäller bostadsanpassning jämfört med andra kommuner i Dalarna.

Richard Bergendahl, Autism- och Aspergerförbundet Dalarna: Vi har haft årsmöte och valt om den sittande styrelsen. Vi försöker att hålla digitala träffar och försöker även få till utomhusträffar.

Kent Blomqvist, omvårdnadsnämnden: Jag undrar om Funktionshinderrådets representanter har fått remiss om boendeplan?

Jonas Hampus: Funktionshinderrådet har fått boendeplane på remiss. Om någon vill ha dialog hör av er till mig under april och maj. Beslut om boendeplanen kommer att tas i juni.

Camilla Andersson Sparring, omvårdnadsnämnden: Samtliga föreningar behöver titta igenom vem som ska vara kontaktperson för remisser och meddela oss på omvårdnadsnämnden/förvaltningen.

Gunilla Ordéus, Attention Dalarna: Vi har enbart haft digitala möten.

Ordföranden har för avsikt att lägga denna dagordningspunkt med information från organisationerna i Funktionshinderrådet högre upp på dagordningen vid nästa möte.

§ 9 Mötestid för Funktionshinderrådet

Beslut

Möten i Funktionshinderrådet kommer även fortsättningsvis att vara på kvällstid.

Sammanfattning

Inför mötet har samtliga organisationer erbjudits möjlighet att lämna synpunkter på om mötena i Funktionshinderrådet ska flyttas till dagtid eller ligga kvar på kvällstid. Många tycker att det skulle fungera bra med möten på dagtid men flera organisationer tycker att mötena även i fortsättningen ska vara förlagda till kvällstid.

§ 10 Övriga frågor**Beslut**

Nästa möte äger rum den 9 juni kl. 17.30.

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: KATERINA GUSTAFSSON

Date: 2021-06-03 14:29:13

BankID refno: 3ca90c92-a3a5-4736-83a1-a2a39f600d1e

Ledamot: Katarina Gustavsson